

บทคัดย่อ

ชื่อภาคานิพนธ์ : พฤติกรรมการบริโภคสินค้าของนักเรียนวัยรุ่นในเมืองยะลา : ศึกษาเฉพาะนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนคณะราษฎรบำรุง จังหวัดยะลา

ชื่อผู้เขียน : นางสาวกัญญา เลาแก้วหนู

ชื่อปริญญา : ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนศาสตร์)

ปีการศึกษา : 2544

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาพฤติกรรมการบริโภคสินค้าของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนคณะราษฎรบำรุง จังหวัดยะลา 2) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกซื้อสินค้าของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนคณะราษฎรบำรุง จังหวัดยะลา วิธีการศึกษา ใช้การสำรวจความคิดเห็นจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนชายและหญิงที่กำลังเรียนอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 6 ของโรงเรียนคณะราษฎรบำรุง จังหวัดยะลา ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2544 จำนวน 228 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถาม

ในด้านพฤติกรรมการบริโภคสินค้า แบ่งออกเป็น 2 ด้าน คือ การคำนึงด้านเศรษฐกิจและด้านสังคม

ผลการศึกษา พบว่า สมัยนี้นักเรียนมีเหตุผลในการเลือกซื้อสินค้าค่อนข้างมาก ด้วยเหตุผล การเลือกคุณภาพสินค้าใช้ของไทย

1. พฤติกรรมการบริโภคสินค้าของนักเรียน ในการคำนึงถึงด้านเศรษฐกิจ หากพิจารณาจากองค์ประกอบ 3 ด้าน พบว่า ด้านคุณภาพ นักเรียนวัยรุ่นส่วนใหญ่เน้นสินค้าที่ผลิตในประเทศไทย ด้านประโยชน์ใช้สอยส่วนใหญ่เลือกสินค้าจำเป็นใช้ประจำวัน ในด้านราคาซื้อสินค้าที่อยู่ในช่วงราคาที่ไม่แพง คือ 101 – 500 บาท

2. พฤติกรรมการบริโภคสินค้าของนักเรียนในการคำนึงถึงด้านสังคม พิจารณาจากองค์ประกอบ 3 ด้าน พบว่า ด้านความเหมาะสมกับกาลเทศะ ส่วนใหญ่นักเรียนวัยรุ่นเลือกซื้อสินค้าที่เหมาะสมกับวัยของตนเอง ด้านการเลียนแบบการบริโภคจะนิยมเลียนแบบจากบิดามารดา และด้านการได้รับการยอมรับในสังคม นักเรียนต้องการให้บิดามารดายอมรับในการเลือกซื้อและบริโภคสินค้าของนักเรียน

3. ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมกรรมการบริโภคสินค้าของนักเรียน ปรากฏดังนี้

ลักษณะนิสัยการแต่งกาย นักเรียนเน้นการแต่งกายที่เรียบง่าย สบาย ๆ ส่วนกิจกรรมที่นักเรียนชอบทำ คือ ดูโทรทัศน์ อ่านหนังสือพิมพ์ ฟังเพลงที่บ้าน และบุคคลที่นักเรียนชื่นชอบมากที่สุด คือ นักกีฬา

บุคคลที่นักเรียนเลือกเป็นอันดับแรก ในการขอคำแนะนำในการเลือกซื้อสินค้า ขอคำแนะนำเวลามีปัญหาไม่สบายใจ และขอคำแนะนำวิธีการดำรงชีวิตประจำวัน ได้แก่ มารดา พี่น้อง และบิดา ตามลำดับ ส่วนด้านการเรียน นักเรียนขอคำแนะนำจากมารดา และครูเป็นอันดับแรก

สื่อและแหล่งข่าวสาร ประเภทโทรทัศน์ มีอิทธิพลกับนักเรียนมากที่สุดใน การให้ความสนใจการใช้สื่อ การสนใจในการเลือกซื้อสินค้า ประโยชน์ที่ได้รับจากสื่อในด้านการเรียนและความประพฤติของนักเรียน

ข้อเสนอแนะ

1. ครอบครัว บิดา มารดา ต้องสนใจกิจกรรมต่าง ๆ ในการบริโภคสินค้าของนักเรียน โดยจะต้องสังเกตการตัดสินใจในการซื้อสินค้าต่าง ๆ ว่าซื้อด้วยเหตุผลใด ผู้ปกครองควรจะช่วยนักเรียนได้คิด ตัดสินใจได้ถูกต้องก่อนที่จะให้เงินไปจัดซื้อสินค้าต่าง ๆ พร้อมทั้งศึกษาสื่อที่ช่วยในการตัดสินใจของนักเรียนให้บ่อยที่สุด เช่น ร่วมดูโทรทัศน์ ร่วมฟังเพลง ร่วมอ่านหนังสือ นิตยสารที่นักเรียนสนใจ เพื่อจะไม่ให้เกิดช่องว่างระหว่างวัยมากนัก (Generation Gap) ซึ่งจะนำไปสู่ความขัดแย้งภายในครอบครัว เนื่องจากสินค้าที่นักเรียนบริโภคเป็นสินค้าที่แปรเปลี่ยนไปตามสมัยนิยม สินค้าจะล้าสมัยได้เร็ว

2. สถานศึกษา

2.1 ครูประจำชั้น จะต้องสังเกตการเปลี่ยนแปลงของนักเรียนในรอบเดือน ว่ามีการเปลี่ยนแปลงด้านรสนิยมอย่างไรบ้าง หรือสอบถามข้อมูลจากเพื่อนสนิท ซึ่งจะช่วยให้ครูทราบพัฒนาการแห่งวัยของนักเรียนว่าเป็นโดยธรรมชาติหรือเกินวัยจากการบริโภคสินค้า จึงจะต้องเรียกมาว่ากล่าวตักเตือนโดยใช้หลักจิตวิทยา

2.2 ครูแนะแนว ต้องติดตามข่าวสารการบริโภคสินค้าตามสมัยนิยมของนักเรียนอยู่ตลอดเวลา เพื่อให้เข้าใจพฤติกรรมของวัยรุ่นโดยรวม แล้วนำมาแนะแนวกลุ่ม (Group Guidance) เพื่อให้กลุ่มได้ตระหนักถึงปัญหาที่เกิดขึ้นหรือช่วยกันสร้างกฎเกณฑ์ที่ดี รวมทั้งสร้างค่านิยมที่ถูกต้องขึ้นมาในกลุ่มทำให้ทุกคนจะต้องรับเกณฑ์ที่สังคมตั้งขึ้นมา ถ้าใครฝ่าฝืนก็จะมี การต่อต้านจากเพื่อน (Social Sanction) อันเป็นการช่วยควบคุมความประพฤตินักเรียนทางอ้อม หากกระบวน

การกลุ่มไม่ได้ผล ครูแนะแนวจะต้องพบนักเรียนเป็นการส่วนตัว เพื่อซักถามสอบประวัติและไปพบผู้ปกครองที่บ้าน

2.3 ผู้บริหารสถานศึกษา ต้องกำหนดนโยบายเรื่องการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างให้กับนักเรียนในการบริโภคสินค้าตามที่ผู้วิจัยศึกษา โดยให้ครูเป็นต้นแบบที่ดีอันจะทำให้นักเรียนได้ซึมซับค่านิยมที่ถูกต้อง เพราะวันหนึ่ง ๆ นักเรียนจะให้เวลาอยู่กับโรงเรียนวันละ 1 ใน 3 ของเวลาทั้งหมดในแต่ละวัน

3. สื่อ

3.1 สื่อท้องถิ่น ต้องให้ผู้ปกครองท้องถิ่นได้กำหนดนโยบายให้กับผู้จัดรายการได้ร่วมรับผิดชอบต่อการให้ข้อมูลข่าวสารที่เป็นจริง

3.2 สื่อส่วนกลางที่รับได้ในท้องถิ่น ทางรัฐบาลจะต้องให้หน่วยงานที่ตรวจสอบเข้มงวดและมีการลงโทษอย่างจริงจัง

ABSTRACT

Title of Research Paper : Consumption Behavior of the Youth in Muang Yala District :
A Case Study of Matthayomsuksa 6 Students at
Khanaratsadornbumrung School in Yala Province.

Author : Ms. Kanya Laokaewnu

Degree : Master of Arts (Social Development)

Year : 2001

The purpose of the study was twofold : 1) to reveal the consumption behavior of Matthayomsuksa 6 students at Khanaratsadornbumrung School in Yala Province and 2) to identify the factors affecting their decisions on buying goods. The samples were 228 male and female students who enrolled in the first semester of the 2000 academic year at Khanaratsadornbumrung School in Yala Province. A questionnaire was employed to collect the data.

Two aspects of consumption behavior considered were economic and social aspects.

It was found that students today were rather reasonable in deciding what to buy. Especially, they chose to buy quality Thai goods.

1. Economic aspects of the school students' consumption behavior. Three economic aspects considered were quality, utility and price. Regarding quality, most of the students preferred made-in-Thailand goods. As for utility, they chose necessary goods for daily life. The prices of goods they bought were in the range of 101-500 baht.

2. Social aspects of school students' consumption behavior. Three social aspects considered were suitability, imitation and social acceptance. It was found that most students chose goods suitable for their age. They usually imitate their parent's consumption behavior. In addition, they wanted their parents to accept their buying behavior.

(5)

3. The factors affecting the students' consumption behavior are as follows :

The students loved to wear simple and casual clothes. The activities they normally do were watching TV, reading the newspaper, listening to music at home. Their most favorite people were sportsmen.

The first people from whom they sought advice about goods purchasing and about their personal problems, or about leading their daily life were their mothers, brothers and sisters, and fathers, respectively. As for study, they primarily asked for advice from their mothers and their teachers.

Television was the type of media that influenced the students most, especially in making them be interested in the use of media, in motivating them to buy goods, in learning news and information and in changing behavior.

Recommendations

1. Family. The parents must pay close attention to their children's consumption behavior. They must notice their buying behavior : how they make a decision and why. In this way, the parents can help their children make a decision before giving them money to buy goods. They must most often study different media that contribute to their children's decision-making. For example, the parents may watch the same television programs, listen to the same type of music and read magazines in which their teenage children are interested so as to lessen the generation gap. The generation gap must be closed because it can cause conflicts in the family. In short, since the popularity of goods in fashion among teenage students easily wears off , the parents should play a part in helping them choose what to buy to a certain extent .

2. School

2.1 Class teachers. The home teacher must notice the change in her students each month to find out if there is any change in their taste and how. She may ask for the information from the students' close friends. This will enable her to understand whether her students' development is natural or strongly influenced by advertising. If the latter is the case, she may give some warnings by using the psychological principle.

(6)

2.2 Guidance teacher. The guidance teacher must follow students' consumption behavior all the time to understand their overall behavior. Then, the teacher should give group guidance to make the students realize the problems that may occur because of materialism. The teachers should encourage the students to set good criteria in consumption behavior and set the correct social values that individuals in the group must follow. If anyone violate the rules, social sanction must be used to indirectly control the students' consumption behavior. If the group reaction is not successful, the guidance teacher must summon the students with such a problem to talk in person to find out their background and must visit the students' parents at home to discuss the issue.

2.3 School administrator. The school administrator should set guideline on the students' consumption behavior and order the teachers to serve as models for students to follow.

3. Mass media

3.1 Local media. Local government must check that local TV and radio programs present correct news and information.

3.2 The government must have the inspection agency strictly inspect the news broadcast over the country and severely punish those who violate the law.